

FTC: PŘISTŘIHNĚTE KŘÍDLA FACEBOOKU

- CZ24 News | 15. prosince 2020

USA: Americká FTC zažalovala Facebook pro porušování antitrustových zákonů. Výsledkem může být i rozdělení firmy.

Federální obchodní komise (*Federal Trade Commission*) se rozhodla dát k soudu [společnost Facebook](#) za narušování hospodářské soutěže. Velmi podobnou žalobu [zároveň podalo](#) i 48 ministrů spravedlnosti (*attorneys general*): je mezi nimi zastoupeno 46 z 50 států, dále ministr spravedlnosti za vládního okrsku District of Columbia a ministr spravedlnosti tichomořského ostrova Guam, který je pod americkou správou. Obě žaloby jsou na sobě nezávislé, takže víceméně stačí, aby Facebook prohrál jeden soud ze dvou. Také se může stát, že každý soud odsoudí firmu k něčemu jinému. V takovém případě bude nucena udělat obojí.

Jádrem obou žalob je chování Facebooku, které podle žalobců ukazuje na systematickou, dlouhodobou snahu znemožnit vznik a růst konkurence – buď skrze nákupy firem, které by jej časem mohly ohrožovat, nebo nátlakem na jiné firmy, které dostávají přístup k funkcím Facebooku výměnou za to, že se smluvně zavážou mu “nelézt do zeli” v oblastech, které si vyhradil pro sebe. Tím měli být poškozeni koncoví uživatelé, jejichž možnost výběru mezi konkurenčními produkty byla omezena.

Jedním z možných výsledků může být i nucené odštěpení služeb jako WhatsApp a Instagram, které Facebook svého času poměrně draze koupil. Velmi podobným způsobem byl roku 1982 [rozdělen](#) telefonický gigant Bell. Tehdy to ovšem od žaloby k rozsudku trvalo osm let.

Čtyři poznámky k věci:

První poznámka – přirozenou otázkou je, zda bude tenhle proces ovlivněn skutečností, že se právě střídají dvě administrativy (Trumpova a Bidenova). Odhaduji, že *nikoliv*. Samotné hlasování ve FTC dopadlo poměrem 3:2 pro podání žaloby, přičemž z těch tří hlasů “pro” byli dva demokraté. A mezi těmi 48 ministry spravedlnosti, kteří podali separátní žalobu, je také řada demokratů.

Druhá poznámka – logika by říkala, že v takovém případě přijde řada i na Google, Amazon a Apple, které byly nedávno [Kongresem označeny](#) za podobné hříšníky. Na druhou stranu je možné, že právě tyto firmy se pokusí podobnému vývoji předejít sjednáním nějakého kompromisu. Nucené rozdělení je i pro digitální obry reálnou hrozbou.

Třetí poznámka – ačkoliv antitrustové zákony USA jsou pořád víceméně ty samé, míra jejich aplikace podléhá určitým trendům, přičemž ty trendy trvají až desítky let. Bývaly časy, kdy se velké firmy bály antitrustového kladiva natolik, že se vyhýbaly nákupům jiných firem (*mergers*) i v situacích, kdy by to pro ně bylo velice výhodné. Zhruba od půlky osmdesátých let ale trvá opačný trend, kdy FTC hraje roli papírového tygra a je ochotna schválit téměř cokoliv, čímž *de facto* zákonná antitrustová opatření přestala mít “zuby”.

Je možné, že teď jsme svědky změny směru. Oni ti digitální obři využívali pasivity FTC v maximální možné míře a ještě kus za ni; a takové akce dříve či později vyvolají reakci. Ale to teprve uvidíme.

Čtvrtá poznámka, malinko bližší tomuto blogu. Jak tak pozoruji jednotlivé reakce v debatách provázejících naši [petici o svobodě projevu](#), nejčastějším argumentačním hříchem, který tam vidím (ale ono se to těm oponentům *nejeví* jako hřích), je neuvědomění si, že obtížná situace ohledně svobody projevu na internetu je dána **právě tou pekelnou kombinací “nevyzpytatelné despotie” s “obrovskou tržní silou”**. Kdyby nastala jen jedna z těch dvou věcí naráz, nikdo by to příliš neřešil.

Ale někteří lidé jako by byli odhodláni tuto kombinaci nevnímat a nebrat na vědomí. Rozpitvají si situaci na jednotlivé prvky, každý zvlášť si vyhodnotí jako neškodný (např.: “soukromá firma přece není stát”), a z toho udělají závěr, že neškodný je i celek. Nevím, čím je to dáno. Snad za to může náš školní systém, který nás k takovému dělení složitých problémů na jednotlivé faktory navádí, nebo snad neochota podívat se na věc z většího odstupu a pojमत ji do hlavy celou naráz.

Analýza složitějších jevů tím, že je rozštípnete na drobné kousky, může být někdy užitečná. Ale jindy vás zavede do bažin naprostého nepochopení problému. Představte si třeba někoho, kdo rozebere kleště, pak postupně bere ty jednotlivé kousky do rukou, důkladně si je prohlíží a říká “žádný ten kousek přece nemůže vyvinout nějakou drtivou sílu nebo sevření”.

Ano, žádným jednotlivým kouskem kleští nevyvinete drtivou sílu nebo sevření. Ale stejně byste je měli posuzovat jako celek. A dvojnásob to platí v situaci, kdy vám s nimi někdo mává kolem slabin a ujišťuje vás, že to vlastně bude fajn.

Autor: MARIAN KECHLIBAR

Zdroj: <https://pravyprostor.cz>